
Nathalie Larsson

Plats och tid för
sammanträde:

Stora sammanträdesrummet, kommunhuset
torsdag den 16 april kl. 08:30

Ärenden:

1. Val av protokolljusterare, tid och plats
2. Uppdrag ny brandstation

s. 2

Bo Öberg (M)
Vice ordförande

Frånvaro meddelas ordföranden så ersättare kan inkallas.

Uppdrag ny brandstation

Tekniska utskottet har utsetts av kommunstyrelsen att bli referensgrupp i ärendet uppdrag ny brandstation.

Tidigare behandling i ärendet, det senaste

Kommunstyrelsen beslutade 2025-04-15 §106 att utse tekniska utskottet till referensgrupp och beredande organ.

Ledningsutskottet beslutade 2025-03-19 § 43 att föreslå kommunstyrelsen att utse tekniska utskottet till referensgrupp och beredande organ.

Kommunstyrelsen beslutade 2024-09-24 § 203 att lämna ärendet till ledningsutskottet att fortsätta arbetet enligt kommunfullmäktiges återremiss med motivering från den 19 augusti 2024.

Kommunfullmäktige beslutade 2024-08-19 § 83 att återremittera ärendet med motiveringen att för att kommunfullmäktige skall kunna fatta beslut i saken (att investera i en brandstation) måste ärendet vara berett. Det är kommunstyrelsen som bereder ärendet med tekniska utskottet som referensgrupp och intern beredning.

För att fullmäktige skall kunna fatta beslut i ärendet skall kommunstyrelsens beredning redovisa följande:

- Ett konkret projekt, en utformning och ett program att ta ställning till. Detta skall utgå ifrån att Skinnskattebergs räddningstjänst i närtid ingår i ett större kommunalförbund eller liknande.
- En genomarbetad och trovärdig budget att ta ställning till.
- Om inte fullmäktige i ordinarie kommunbudget reserverat medel för investeringen skall kommunstyrelsen i sin beredning föreslå hur projektet skall finansieras.

Kommunstyrelsen beslutade 2024-06-18 § 137 föreslå kommunfullmäktige att en ny brandstation byggs i Skinnskattebergs kommun på Fagerstavägen 12.

Kommunstyrelsen beslutade 2024-05-21 § 112 att lägga informationen till handlingarna

Tekniska utskottet beslutade 2024-04-24 § 36 föreslå kommunstyrelsen: att lägga informationen till handlingarna

Kommunstyrelsen beslutade 2023-11-21 § 243 att bordlägga ärendet till nästkommande ordinarie sammanträde i kommunstyrelsen.

Tekniska utskottet beslutade 2023-11-03 § 68 föreslå kommunstyrelsen att kommunchefen ges i uppdrag att gå vidare med alternativ 3 i utredningen: ny brandstation på Fagerstavägen 12.

Forts.

KS 2022-520-101

att ge kommunchefen i uppdrag att tillsätta en projektledare samt att återkomma med en projektorganisation, tidsplan och budget för projektet.

Tekniska utskottet beslutade 2023-10-06 § 56:

att lägga informationen till handlingarna.

att förvaltningen återkommer med förslag till projektorganisation och tidsplan.

Tekniska utskottet beslutade 2023-09-01 §51

att ge förvaltningen i uppdrag att bereda en redovisning av ärendet till nästa sammanträde.

Kommunstyrelsen beslutade 2023-06-13 § 147

att återremittera ärendet till tekniska utskottet för beredning.

Kommunstyrelsen beslutade 2023-02-14 § 15

att kommunstyrelsen följer kommunfullmäktiges beslut från 2022-06-13 § 80 att kommunfullmäktige beslutar ge kommunstyrelsen i uppdrag att fullfölja den utredning angående brandstationen i linje med folkinitiativets krav.

att ärendet bereds enligt kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-12-13 § 262

att ge kommunchefen mer tid för att fortsatt jobba med ärendet och ge en återkoppling på kommunstyrelsens sammanträde i februari

att utredningen ska presenteras senast på kommunstyrelsens sammanträde 2022-12-13 med en första återkoppling till kommunstyrelsens sammanträde 2022-09-27.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-06-13 § 80 i ärende Folkinitiativ angående byggande av ny brandstation i Skinnskatteberg

att kommunfullmäktige beslutar ge kommunstyrelsen i uppdrag att fullfölja den utredning angående brandstationen i linje med folkinitiativets krav.

att i och med detta beslut behöver ingen folkomröstning ske.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-05-17 § 110

att uppdra åt kommunchefen, i dialog med ledamöterna i tekniska utskottet som styrgrupp, får uppdraget att utreda och presentera olika alternativ för att uppfylla behoven för en framtida räddningsstation i Skinnskattebergs kommun. Möjligheten finns att anlita extern konsult hjälp för att genomföra utredningen.

Majoritetens viljeinriktning avseende ny brandstation i Skinnskattebergs kommun

Bakgrund

Brandstationen i Skinnskattebergs kommun byggdes på 1960-talet och är idag kraftigt föråldrad. Dokumenterade brister rör arbetsmiljö, säkerhet, hygienzoner, logistik och byggnadstekniska funktioner. Enligt dokumentet:

”Stationen är kraftigt underdimensionerad och tekniskt föråldrad. Flera allvarliga brister identifieras...” (Sweco, 2024)

Frågan om ny brandstation har utretts i flera omgångar sedan 2014. Samtliga utredningar — kommunens förstudie, Swecos riskbedömning och Prospero-rapporten — pekar entydigt på att **nybyggnation är det enda långsiktigt hållbara alternativet**.

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet 2024 med krav på ett konkret projekt, trovärdig budget och förslag på finansiering. Detta underlag svarar på dessa krav.

Arbetsmiljö och lagkrav

Nuvarande station uppfyller inte arbetsmiljölagen eller lagen om skydd mot olyckor LSO (2003:778). Sweco konstaterar att bristerna till största del beror på utrymmesbrist och *inte kan åtgärdas inom befintlig byggnad*. Exempel:

- Avsaknad av separata omklädningsrum
- Kontaminationsrisk mellan rena och smutsiga zoner
- För små portar och nivåskillnader som påverkar säkerheten
- Otillräckliga hygienutrymmen

”Detta innebär att arbetsmiljölagen och LSO inte kan uppfyllas i nuvarande station.” (Sweco, 2024)

Risker vid uteblivet beslut

Dokumentet beskriver tydliga risker:

- Fortsatt akut arbetsmiljösituation
- Försvårad rekrytering av RIB-personal
- Driftavbrott i befintlig station
- Fördyringar vid ytterligare fördröjning

”Nollalternativet medför ökade risker och fortsatt eftersatt arbetsmiljö.” (Analys, s. 7)

Förslag till beslut:

Tekniska utskottet föreslår Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att starta projektet *Ny brandstation i Skinnskatteberg* och tilldela en budget som inkluderar kostnader för uppdaterade handlingar, inredning och oförutsedda utgifter.

att genomföra upphandling av byggprojektledare.

att revidera och uppdatera befintliga upphandlings- och projekteringshandlingar till dagens lagkrav.

att upphandla ny brandstation som totalentreprenad via partnering.

.....
Bo Öberg tf Ordf. TU

Riskbedömning befintlig brandstation

Skinnskatteberg kommun

Datum: 2024-03-14

Upprättad av: Tove Fougberg

Uppdragsnummer: 30071271

Uppdrag: Riskbedömning befintlig brandstation

Kund: Skinnskatteberg Kommun

Uppdragsledare: Linda Zacharias

Referens: Fagersta Posten (2023)

1 Sammanfattning

En välfungerande brandstation är en viktig funktion i ett tryggt samhälle. Skinnskattebergs deltidbrandstation är undermålig både beträffande verksamhetens behov och säkerheten för räddningspersonalen. Den bristande utformningen och arbetsmiljön riskerar även att anspänningstider och därmed insatstider förlängs vilket medför att kommunens handlingsplan för räddningsinsatser inte upprätthålls. Utan en fungerande brandstation blir kommunen sårbar då närmaste brandstation i annan kommun är belägen i Fagersta. Det bör således vara högt prioriterat att Skinnskattebergs brandstation ges rätt förutsättningar till att genomföra effektiva räddningsinsatser och upprätthålla räddningsmanskaps säkerhet.

För att på ett tydligt sätt informera om risker i befintlig brandstation har räddningschef och huvudskyddsombud genomfört en skydds rond där resultatet finns redovisat i dokumentet *Riskbedömning och handlingsplan*.

Sweco har fått i uppdrag av Skinnskattebergs kommun att bedöma skicket på den befintliga brandstationen med hänsyn till kravställning på verksamhet och arbetsmiljö. Uppdraget innefattar även att ge förslag på åtgärder för att kunna uppnå lagkrav i en verksamhet vars huvudsyfte är att rädda liv och förhindra samt minimera skador i samhället.

Rapporten utgår främst från krav i arbetsmiljölagen och lagen om skydd mot olyckor. Sweco har därefter granskat respektive risk som identifierats vid skydds rond utifrån de krav som ställs i aktuella lagar. Enbart de föreskrifter som bedömts som mest väsentliga har beaktats. Att frångå nämnda lagar är inte ett valbart alternativ och fastighetsägare är skyldig att se över kravställning för att snarast påbörja vidtagande av åtgärder. Om inga åtgärder vidtas medför det i förlängningen att arbetsmiljölagen och lagen om skydd mot olyckor ej efterlevs.

Flera av de identifierade bristerna i befintlig brandstation är direkt kopplade till platsbrist, vilket Sweco anser ej går att åtgärda. Utifrån bedömningen att befintliga lokaler inte går anpassa för att uppfylla lagkrav ges följande förslag på fortsatt arbete:

- Tillbyggnad och ombyggnad av befintliga lokaler
- Nybyggnad

Att genomföra en tillbyggnad och anpassa befintliga lokaler kommer till stor del tillgodose verksamhetens behov och gällande arbetsmiljökrav. Dock utgör skissförslaget inte en enkel åtgärd utan en relativt omfattande åtgärd som endast till viss del förbättrar undermåliga arbetsförhållanden. Utöver en ombyggnad av befintliga ytor kommer det även att krävas åtgärder på grundläggningen i befintlig byggnad, på stomkonstruktionen (fasad), installationerna och på inomhusmiljön som måste beaktas vid en tillbyggnad. I detta skede har Sweco enbart tagit fram ett skissförslag på en möjlig utformning av en sådan om- och tillbyggnad.

Det är av största vikt att kommunen blir medvetna om att ett förslag på tillbyggnad enligt denna rapport bör jämföras med alternativa lösningar. Jämförda förslag ska ha likvärda parametrar då dessa ställs mot varandra. Några exempel på parametrar kan vara:

- Kostnad: Jämför den totala kostnaden för nybyggnation med kostnaden för en tillbyggnad. Inkludera alla aspekter såsom material, arbetskraft, design, tillstånd och eventuella oväntade utgifter.

2 Inledning och syfte

Sweco har på uppdrag av Skinnskatteberg kommun sammanfattat denna rapport med syfte att utreda och bedöma möjligheten till förändringar inom befintlig deltidbrandstation för att uppfylla gällande lagar och regler om arbetsplatsens utformning.

Brandstationen är idag eftersatt och underdimensionerad utifrån verksamhetens och samhällets behov. Kraven som föreligger på en deltidbrandstation idag jämfört med en brandstation uppförd på 1960-talet har förändrats. För att belysa problematiken i befintlig brandstation och vilka delar som behöver lyftas upp som icke fungerande i verksamheten har räddningschefen och kommunalt huvudskyddsombud genomfört en skydds rond. Påträffade brister är noterade i skydds rondsprotokoll "Riskbedömning och handlingsplan". Dessa brister har Sweco tagit i beaktning och varje risk har granskats utifrån vilka krav som ställs i arbetsmiljölagen och Lag (2003:778) om skydd mot olyckor med hänsyn till den verksamhet som bedrivs i byggnaden. Observera att det kan förekomma fler föreskrifter som berör arbetsmiljön som inte tas upp i aktuell rapport. Enbart de föreskrifter som bedömts som mest väsentliga utifrån den riskbedömning som utförts av räddningschef och huvudskyddsombud har beaktats.

Rapporten skall utgöra en grund för fortsatt arbete och presenterar förslag på möjliga åtgärder.

2.1 Tillgängligt underlag

Rapporten utgår från de dokument som är framtagna av räddningschef för Skinnskatteberg deltidbrandstation och kommunalt huvudskyddsombud:

- Riskbedömning och handlingsplan daterad 231227
- Initiativ angående brandstation daterad 230609 med tillhörande bilaga 1

Utöver delgivna handlingar har även ett platsbesök genomförts tillsammans med räddningschef Kenneth Johansson. Observationer och anteckningar från platsbesök är inarbetade i denna rapport.

2.1.1 Regelverk

Följande regelverk har beaktats i underlaget *Initiativ angående brandstation* enligt avsnitt 1.1:

- Arbetsmiljöverkets föreskrifter om arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1)
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter om buller (AFS 2005:16)
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter om kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19)

Utöver arbetsmiljöverkets föreskrifter har även Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, LSO, används i aktuella rapport för att diskutera arbetsmiljöbrister.

4 Riskbedömning och handlingsplan

Avsnitt i aktuellt kapitel redovisar respektive föreskriftstext som tas upp i *Initiativ angående brandstation* och som är kopplad till de brister i utformning av brandstation som påtalas i bilaga B - *Riskbedömning och handlingsplan*. Varje delrubrik i detta kapitel redogör för en eller flera punkter som tas upp i bilaga B.

4.1 Tvättplatser

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrifter om arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1) finns det ett flertal paragrafer som reglerar hur tvättplatser ska utformas på en arbetsplats. Brist 1 i Bilaga B kopplas till paragraf 69, 71 och 72. Aktuella paragrafer redovisas nedan:

69§ I personalutrymmen ska det finnas tillräckligt många och lämpligt utformade tvättplatser.

71§ Om arbetet

1. Medför risk för smitta, eller 2. Utförs med starkt luktande ämnen, allergena ämnen eller andra hälsofarliga ämnen, ska det alltid finnas tillgång till dusch. Duschen ska ligga i ett särskilt tvättrum i anslutning till omklädningsrummen.

72§ Duschar ska vara skilda för män och kvinnor, om de behöver använda duscharna samtidigt. Tvättplatser ska vara åtskilda för män och kvinnor, om det behövs av anständighetsskäl.

Vidare informerar bilaga B om att det saknas duschmöjlighet i erforderlig omfattning. Duschkabin finns i damernas omklädningsrum. För att nå damernas omklädningsrum måste passage ske via herrarnas omklädningsrum. I dagsläget finns endast duschmöjlighet i anslutning till omklädningsrum för privata kläder och arbetskläder. Omklädningsrum för män och kvinnor är inte åtskilda.

Sweco bedömer att bristen inte kan åtgärdas genom ombyggnad av befintliga lokaler på grund av platsbrist. För att åtgärda bristen krävs en tillbyggnad i kombination med ombyggnad av befintliga lokaler alternativt nybyggnad.

4.2 Förvaring av utrustning

I bilaga B informerar räddningschefen och huvudskyddsombud om att livräddningsbåt förvaras i kallförråd vilket inte är lämpligt (brist 2). Vid en utryckning är båten svåråtkomlig och måste tas ut via en port i gavelfasaden. Utöver det finns det ett utvändigt förråd som är beläget på annan fastighet där övrig utrustning förvaras som krävs vid räddningsinsats.

I LSO redogör 3§ om att *Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt*. Vidare står det i kommunens handlingsprogram, som antogs av kommunfullmäktige 211213, att insatstiden högst ska uppgå till den insatstid som anges på kommunens räddningstjänstkarta. För att skapa förutsättningar till att upprätthålla handlingsprogram krävs det att all utrustning som behövs vid en utryckning är lättåtkomlig för att insatstiden inte ska öka.

Sweco bedömer att bristen inte kan åtgärdas genom ombyggnad av befintliga lokaler med avseende på platsbrist. För att åtgärda bristen krävs en tillbyggnad alternativt nybyggnad.

i anslutning till brandstation för att upprätthålla anspänningstiden vilket uppfylls med befintliga förutsättningar. Dock kvarstår risken att antalet parkeringsplatser inte är en hållbar lösning över tid då det kan komma att ställas krav på fler brandmän i beredskap. Om det blir aktuellt uppfyller befintlig utformning inte kravet. Även vid större räddningsinsatser kan det komma att kallas in fler i personalstyrkan och då är parkeringsplatserna underdimensionerade för antalet.

Sweco bedömer att bristen inte kan åtgärdas genom ombyggnad av befintliga markytor med avseende på platsbrist. Detta då parkeringsplatser inte ska förhindra framkomlighet för utryckningsfordon från vagnhall. För att åtgärda bristen krävs en tillbyggnad i kombination med ombyggnad av befintliga markytor alternativt nybyggnad.

4.6 Omklädningsrum

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrifter om arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1) finns det ett flertal paragrafer som reglerar hur omklädningsrum ska utformas på en arbetsplats. Brist 6 och 7 i Bilaga B kopplas till paragraf 65, 66 och 68. Aktuella paragrafer redovisas nedan:

65§ Arbetstagare som 1. Utför smutsande eller svett drivande arbete, eller 2. Måste bära särskilda arbetskläder, ska ha tillgång till omklädningsrum, eller annat lämpligt utrymme för omklädning på arbetsplatsen.

66§ I omklädningsrum ska det finnas tillräcklig plats för ombyte för de arbetstagare som hänvisas dit samtidigt. Det ska finnas sittplatser för så många personer som normalt behöver sitta samtidigt.

68§ Om det behövs ska det finnas olika omklädningsrum för byte till och från privata kläder, respektive till och från arbetskläder eller skyddskläder. Allmänna råd: Exempel på när det kan behövas olika omklädningsrum är när det finns risk för ohälsa eller besvär, genom att smitta, hälsofarligt ämne eller stark lukt överförs vid byte av kläder. Ibland kan dusch mellan rummen behövas.

Vidare informerar bilaga B om att i dagsläget finns endast ett omklädningsrum för både privata kläder och arbetskläder. Omklädningsrum för män och kvinnor är inte åtskilda.

Sweco bedömer att bristen inte kan åtgärdas genom ombyggnad av befintliga lokaler med avseende på platsbrist. För att åtgärda bristen krävs en tillbyggnad i kombination med ombyggnad av befintliga lokaler alternativt nybyggnad.

4.7 Kontaminerade arbetskläder och utrustning

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrifter om kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19) finns det ett flertal paragrafer som reglerar systematiskt arbetsmiljöarbete för arbetsplatser med kemiska risker. Brist 8 i Bilaga B kopplas till paragraf 8 och 38. Aktuella paragrafer redovisas nedan:

8§ En bedömning ska göras om och när åtgärder behövs för att begränsa risken för att en kemisk riskkälla orsakar ohälsa eller olycksfall i den egna verksamheten genom 1. skadlig exponering via inandning, 2. skadlig exponering via hudkontakt, stänk i ögonen eller intag via munnen, 3. bildning av antändbar luftblandning eller brandrisk av annan orsak, samt 4. personskador på grund av reaktiva, explosiva eller materialförstörande egenskaper.

Vid bedömningen ska bland annat följande faktorer beaktas. 1. Hur riskkällans farliga egenskaper kan komma till uttryck vid det sätt som den förekommer i verksamheten. 2. Hur arten, nivån och varaktigheten av exponeringen för riskkällan är där den förekommer. 3. Eventuella samverkande effekter med andra kemiska riskkällor eller med andra arbetsmiljöfaktorer på arbetsplatsen.

33§ I omedelbar närhet av varje port, som är avsedd för fordonstrafik, ska det finnas en dörr för gående, om det inte är riskfritt för gående att passera genom porten. Sådana dörrar ska vara tydligt markerade och får inte blockeras.

40§ Det ska finnas dörrar och portar 1. i det antal, 2. med den placering, 3. med de mått, och 4. med det utförande som arbetstagarnas förutsättningar och verksamheten kräver.

43§ Dörrar och portar ska vara placerade och utformade så att risken för sammanstötning och klämning minimeras.

Vidare informerar bilaga B om att portarna är underdimensionerade för ändamålet och det saknas dörrar i anslutning till portar. I *Initiativ angående brandstation* redovisas att portarna är 3 meter breda och 3 meter höga. Fordon som ska passera genom respektive port har som högst en bredd om 2,7 meter och en höjd om 2,95 meter. Detta medför att den endast finns en kvarstående bredd om 15 centimeter på vardera sida om fordon vid passage genom port och en kvarstående höjd om 5 centimeter. Vid platsbesök syntes tydliga spår av skador i portens ovkant då provisoriskt monterade körplåtar medför att bilen sätts i "gungning" vid in och utpassering.

Utöver arbetsmiljöföreskrifter redogör 3§ i LSO om att *Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt*. Vidare står det i handlingsprogram som antogs av kommunfullmäktige 211213 att personal i beredskapskap ska vid larm infinna sig för tjänstgöring så att uttryckning kan ske inom 5 minuter. Det finns därmed en risk att portarna förlänger anspänningstiden då trång passage försvårar möjligheten för fordon att köras ut från vagnhallen. Detta i och med att föraren måste iaktta försiktighet vid utpassage.

Byggnadstekniskt går det att bredda och höjda portöppningarna dock bedömer Sweco att detta inte är ekonomiskt försvarbart då det skulle innebära stora ombyggnadsåtgärder på befintlig takkonstruktion. Ett sådant ingrepp bedöms inte heller kunna genomföras med stationen i drift. Därmed är den sammantagna bedömningen för brist 9 att detta inte kan åtgärdas i befintlig byggnad med hänsyn till byggnadens förutsättningar. För att åtgärda bristen krävs tillbyggnad alternativt nybyggnad.

En ytterligare brist angående förbindelseleder som nämns i riskbedömning är att det förekommer invändiga nivåskillnader. Nivåskillnader ökar risken för olycksfall vid förflyttning inom lokalerna. Sweco bedömer att brist 10 eventuellt kan åtgärdas i befintliga lokaler, dock krävs vidare utredning för att fastställa utförandet. Vid en nybyggnad kan den här bristen tillgodoses.

En observation från platsbesök är att det saknas slagdörrar i portar eller i anslutning till portar vilket medför att det förekommer en klämrisik då portarna även används för gångpassage. Sweco bedömer att bristen delvis kan åtgärdas genom att byta ut befintliga portar till nya portar med infälld slagdörr för gångpassage under förutsättningar att ny port inte inkräktar på det fria öppningsmåtten. Om det inte är möjligt att installera nya portar enligt kravställning ovan krävs tillbyggnad alternativt nybyggnad för att åtgärda bristen.

4.9 Bullerexponering

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om buller (AFS 2005:16) finns det en paragraf som reglerar bullerexponering på en arbetsplats. Brist 11 i Bilaga B kopplas till paragraf 4. Aktuell paragraf redovisas nedan:

4§ *Arbeten skall planeras, bedrivs och följas upp så att bullerexponeringen minskas genom att bullret elimineras vid källan eller sänks till lägsta möjliga nivå. Hänsyn skall då tas till den tekniska utvecklingen och möjligheterna att begränsa bullret. Följande åtgärder skall uppmärksammas särskilt: a) alternativa arbetsmetoder som ger minskad*

6 Förslag till fortsatt arbete

Sweco har med denna rapport konstaterat att det inte är möjligt att uppfylla gällande lagar och regler genom ombyggnad av befintliga lokaler utan att ta andra ytor i anspråk. Därav ger Sweco följande förslag till fortsatt utredning:

- Tillbyggnad i kombination med ombyggnad av befintliga lokaler
- Nybyggnad på annan fastighet

För att ge en överblick för vilka risker som kommer kunna uppfyllas med de olika förslagen se tabell 1 nedan.

Tabell 1 Sammanställning av riskbedömning med åtgärdsförslag

Sammanställning av riskbedömning med åtgärdsförslag				
nr	Riskkälla	Risken går att åtgärda genom följande alternativ:		
		Ändring av bef. byggnad	Ändring av bef. byggnad och en tillbyggnad	Nybyggnad
1	Duschköjlighet. Finns endast 2 duschar för män och ett litet utrymme för damdusch. Dessa är ej åtskilda. Herr och damomklädning är i direkt förbindelse.	nej	ja	ja
2	Livräddningsbåt står i ett kallförråd	nej	ja	ja
3	Bara halva personalstyrkan har plats för utbildning samtidigt i lokalen	nej	ja	ja
4	Stationens gym är för litet, andra gym som finns i närheten är för långt bort för att kunna hålla utryckningstiden (5 min)	nej	ja	ja
5	Personalparkering för liten.	nej	nej*	ja
6	Damomklädningsrum ligger i direkt anslutning till herramas omklädningsrum och dusch. Kvinnlig brandman behöver ta sig genom herramas omklädningsrum och passera manligt duschutrymme för att kunna ta sig till damomklädning.	nej	ja	ja
7	Omklädning rent/smutsigt. Ingen bra uppdelning mellan rent och smutsigt när personalen kommer tillbaka från utryckning.	nej	ja	ja
8	Brandstationen har inget bra utrymme för att kunna skilja på rent och smutsig utrustning. Tex brandslangar och dess tvätt och torkning sker i bilhallen så det finns inga torkmöjligheter. Tvätt av arbetskläder sker i en tvättmaskin i bilhallen. Även där dåligt med torkmöjlighet. De rena arbetskläderna förvaras på en stång under taket (ca 3 meter upp). Det blir tungt att hänga upp och ta ned från taket.	nej	ja	ja
9	Portarna är för trånga för utryckningsfordonet. Det är bara några cm på varje sida och på höjden.	nej	ja	ja
10	Nivåskillnad mellan dom olika utrymmena i stationen (trappsteg)	nej	nej	ja
11	Hög ljudnivå från kompressor i stationen.	nej	ja	ja

* det finns 18 st P-platser ritade i förslaget varav 5 platser öronmärks som beredskapsplatser.

6.2 Nybyggnad

En nybyggnation kan tillgodose samtliga verksamhetskrav på utformning. Utöver det kommer en nybyggnation även kunna tillgodose samtliga lagkrav. Eftersom det har varit en diskussion om en ny brandstation tidigare finns det möjlighet att nyttja detaljplan som vunnit laga kraft.

En nybyggnad medför även att befintlig deltidbrandstation kan vara i full drift under hela byggtiden och möjliggör ett snabbt inflyttningsförlopp.

Om förslaget med en nybyggnad blir aktuellt finns det möjlighet att utveckla platsen för befintlig brandstation till bostäder och verksamhetslokaler. I dagsläget medger befintlig detaljplan endast trafik och räddningstjänst på platsen, dock kan en alternativ bebyggelse bidra till en mer levande kommun med hänsyn till det kollektivtrafiknära läget.

Räddningstjänsten Skinnskatteberg

- Underlag för beslut om ny brandstation och eventuellt utökat samarbete och samverkan

Underlaget är framtagen via ett samarbete mellan Skinnskattebergs kommun, räddningstjänsten och Räddningstjänsten Mälardalen

Innehåll

1.	Sammanfattning	3
2.	Bakgrund	3
3.	Tidigare utredningar.....	4
4.	Förutsättningar för ny brandstation	6
5.	Kalkyl ny brandstation.....	7
6.	Analys och slutsatser brandstationen	7
7.	Risker	8
8.	Tidplan för ny brandstation	8
9.	Organisationsform för Räddningstjänsten	8
10.	Möjliga organisationsformer	9
11.	Samverkan via kommunalförbund.....	11
12.	Analys och slutsatser organisationsform	13
13.	Förslag till beslut.....	14

1. Sammanfattning

Beslutsunderlaget beskriver behovet av att ersätta den nuvarande brandstationen i Skinnskatteberg, som är kraftigt föråldrad och inte uppfyller dagens krav gällande arbetsmiljö, säkerhet, funktionella utrymmen och hygienzoner. Utredningar och tekniska genomgångar visar att byggnaden har betydande brister, bland annat i konstruktion, ventilation och logistik, vilket innebär både arbetsmiljörisker och begränsningar för effektiv insatsberedskap.

Flera åtgärdsalternativ har analyserats. En renovering bedöms vara kostsam och otillräcklig för att uppnå nödvändig standard, medan ett nollalternativ innebär fortsatt hög risk, ökade driftkostnader och försämrade förutsättningar för räddningstjänstens verksamhet. Nybyggnation framstår därför som det mest hållbara och långsiktiga alternativet. En ny station möjliggör moderna funktioner, bättre arbetsmiljö, energieffektivitet och möjlighet till att hantera förmåga till räddningstjänst vid höjd beredskap.

Kostnaden för ett nybygge uppskattas preliminärt till cirka 55 miljoner kronor med sedvanliga osäkerheter kopplade till upphandling och byggprocess.

Rekommendationen i beslutsunderlaget är att kommunen går vidare med projektering, budgetsäkring och upphandling av projektledning för att kunna genomföra en totalentreprenad via partnering. I arbetet med detta underlag har tidigare ritningar och projekteringsunderlag sammanställs och bedömts.

För att möta framtida utmaningar och bygga upp en förmåga för räddningstjänsten att hantera kris, höjd beredskap och krig bör ett utökat samarbete med någon av de angränsande kommunalförbunden skapas.

2. Bakgrund

Räddningsstationen i Skinnskatteberg byggdes på 1960-talet och är idag tekniskt föråldrad, trång och inte anpassad till moderna krav på arbetsmiljö, jämställdhet, mångfald och räddningstjänstens utökade uppdrag. Läget nära järnvägen innebär risker vid olyckor samt buller- och luftkvalitetsproblem. Frågan om ny brandstation har utretts och diskuterat under många år i kommunen men inget slutgiltigt beslut har fattats.

Senast frågan diskuterades på kommunens fullmäktigemöte beslutades följande.

"2024-08-19 §83 "uppdrag ny brandstation" KS 2022-520-101 KF beslutar

att återremittera ärendet med motiveringen att för att kommunfullmäktige skall kunna fatta beslut i saken (att investera i en brandstation) måste ärendet vara berett.

Det är kommunstyrelsen som bereder ärendet med tekniska utskottet som referensgrupp och intern beredning.

För att fullmäktige skall kunna fatta beslut i ärendet skall kommunstyrelsens beredning redovisa följande:

- Ett konkret projekt, en utformning och ett program att ta ställning till. Detta skall utgå ifrån att Skinnskattebergs räddningstjänst i närtid ingår i ett större kommunalförbund eller liknande.
- En genomarbetad och trovärdig budget att ta ställning till.
- Om inte fullmäktige i ordinarie kommunbudget reserverat medel för investeringen skall kommunstyrelsen i sin beredning föreslå hur projektet skall finansieras.”

Utifrån ovanstående ställdes frågan till Räddningstjänsten Mälardalen, Förbundsdirektör Christer Ängehov om stöd i detta arbete vilket resulterat i detta beslutsunderlag.

3. Tidigare utredningar

Frågan om ny brandstation i Skinnskatteberg har utretts och diskuterats under många år. Flera utredningar och analyser har genomförts som alla pekar i samma riktning. Här kommer en kort sammanfattning av de utredningarna som bedöms vara mest relevanta för att beslut och fortsatt process gällande ny brandstation ska kunna komma vidare.

Förstudie, "Lokaler för räddningstjänsten i Skinnskatteberg"

Förstudien genomfördes av Skinnskattebergs kommun under 2014 och jämförde tre huvudalternativ:

- Om- och tillbyggnad av nuvarande station – bibehåller anspänningstid men kvarstår nära järnvägen och har låg prognossäkerhet.
- Om- och tillbyggnad av vårdcentralens lokaler – ger samverkansmöjligheter men kräver omflyttningar och detaljplaneändring.
- Nybyggnation på Skinnskattebergs-Eriksbo 3:1 – mest funktionellt, modernast och stör ej verksamheten under byggtid, men något ökad anspänningstid.

Slutsatsen i förstudien är att nybyggnation rekommenderas som det mest långsiktigt hållbara och kostnadseffektiva alternativet.

"Riskbedömning befintlig brandstation" utförd av SWECO

Den aktuella riskbedömningen från mars 2024 avser Skinnskattebergs befintliga deltidsbrandstation och utreder om lokalerna kan anpassas för att uppfylla gällande

arbetsmiljö- och säkerhetskrav. Stationen, byggd på 1950–60-talet, är kraftigt underdimensionerad och tekniskt föråldrad. Flera allvarliga brister identifieras:

- Otillräckliga tvätt- och duschutrymmen samt avsaknad av separata omklädningsrum.
- Förvaring av utrustning i kallförråd och på annan fastighet, vilket förlänger insatstider.
- För små portar och invändiga nivåskillnader som försämrar säkerheten och försvårar snabb utryckning.
- Kontaminering mellan rena och smutsiga arbetskläder och avsaknad av kemikaliesäkra tvättutrymmen.
- Hög bullerexponering från kompressor.
- För liten utbildningslokal, otillräckligt gym och bristande personalparkering.

Sweco konstaterar att bristerna till största del orsakas av utrymmesbrist och inte kan åtgärdas inom befintlig byggnad. Detta innebär att arbetsmiljölagen och lagen om skydd mot olyckor, LSO inte kan uppfyllas i nuvarande station. Två åtgärdsalternativ bedöms möjliga:

- Tillbyggnad och omfattande ombyggnad – löser många men inte alla brister och kräver att parkeringsytor tas i anspråk.
- Nybyggnad – det enda alternativet som kan uppfylla alla arbetsmiljö- och verksamhetskrav, samtidigt som nuvarande station kan hållas i drift under byggtid.

Rekommendationen är att kommunen går vidare med nybyggnation av en modern deltidsbrandstation då detta ger bäst långsiktig funktion, arbetsmiljö och säkerhet.

"Utredning av organisation för framtidens räddningstjänst i Skinnskattebergs kommun" utförd av Prospero

Prospero-rapporten daterad 2024-06-12 har utrett framtida organisering av räddningstjänsten i Skinnskattebergs kommun enligt följande. Utredda framtida organisationsformer för räddningstjänsten, bedöma lokalbehov och brandstationens skick samt säkerställa att kommunen kan uppfylla krav enligt LSO och framtida beredskapskrav. Nedan sammanfattas huvuddelen av rapportens innehåll.

Nulägesbeskrivning

- Räddningstjänsten bedrivs i egen regi med endast en heltidsanställd.
- RIB-organisation finns men begränsad specialistkompetens.
- Samverkan sker med Nerikes Brandkår och i Räddningsregion Bergslagen.
- Brandstationen är omodern och uppfyller inte dagens arbetsmiljökrav.

Identifierade styrkor

- God grundförmåga och robusthet genom regional samverkan.

- Lojal och engagerad personal.
- Relativt lätt att rekrytera RIB-personal.
- Kostnadseffektiv verksamhet.

Identifierade svagheter

- Endast en heltidsresurs – mycket hög sårbarhet.
- Avsaknad av brandingenjörskompetens.
- Otidsenlig brandstation med stora arbetsmiljöbrister.
- Begränsade utbildnings- och övningsmöjligheter.

Brandstationsfrågan

- Sweco konstaterar att nuvarande station inte kan byggas om för att möta krav.
- Tillbyggnad är möjlig men inte optimal – nybyggnad rekommenderas.
- Möjlighet till samlokalisering med annan kommunal verksamhet bör utredas.

Organisationsalternativ

- Fortsatt egen regi – ej hållbart långsiktigt.
- Utökad samverkan via avtal – otillräckligt för framtida krav.
- Medlemskap i kommunalförbund – rekommenderas.
Prospero föreslår att kommunen bör söka medlemskap i Nerikes Brandkår.

Rekommendationer

- Bygg en ny brandstation för att möta lagkrav och arbetsmiljökrav.
- Inled process för medlemskap i Nerikes Brandkår.
- Säkerställ fortsatt lokal närvaro oavsett organisationsform.

Utifrån analys av tidigare utredningar samt genomförda intervjuer pekar alla i samma riktning att en nybyggnation av brandstationen är det bästa alternativet. Bedömningen är också att ett utökat samarbete med de närliggande räddningstjänsterna bör utvecklas i någon form.

4. Förutsättningar för ny brandstation

Följande förutsättningar bedöms gälla inför en eventuell fortsatt process.

- Arbetsmiljön på nuvarande brandstation är under all kritik och en långsiktig, hållbar lösning måste snabbt beslutas.
- Allt beslutsunderlag är framtaget sedan tidigare. Nya utredningar bedöms inte kunna tillföra mer för att kunna fatta ett beslut.
- Ytbehovet för ny brandstation bygger på att räddningstjänsten ska kunna verka isolerat från samarbete/samverkan med gränsande räddningstjänster. Detta förhållande är mest relevant för att kunna ha bra

räddningstjänstförmåga i samband med förhöjd beredskap eller vid krigsförhållanden.

- Kalkylunderlag för ny brandstation bygger bland annat på det anbud som tidigare har lämnats in via ramavtal. Daterat i maj 2025.
- En sammanställning av handlingar inför en förnyad upphandling bifogas underlaget. Observera att alla handlingar/ritningar/projekteringsunderlag är utifrån gällande lagar och krav som gällde 2021 och en rekommendation är att det skrivs in krav på uppdatering i en eventuell ny anbudsförfrågan.
- Alla handlingarna kommer behöva uppdateras innan produktionsstart för att följa gällande lagkrav. Bäst och smidigast är att de uppdateras av de konsulter som utförde handlingarna, det vill säga de som har modellerna.

5. Kalkyl ny brandstation

Kalkylen bygger på en bedömning av tidigare anbud och en uppskattning av liknande byggnationer som är gjorda i närtid. I nuläget bedöms detta vara ett tillräckligt kalkylunderlag för att beslut ska kunna fattas om att starta upp projektet. I summan på 55 mnkr är vissa väsentliga poster inte medräknade, så en viss fördyrning bör finnas med i beräkningen av slutgiltig budget. Ett upphandlingsresultat kommer att svara på om kalkylen är i linje med budget eller om nytt beslut behöver fattas om utökad finansiering.

6. Analys och slutsatser brandstationen

Utifrån ovanstående görs följande analys och slutsatser.

- Nuvarande station i Skinnskatteberg är ålderstigen och uppfyller inte dagens krav avseende arbetsmiljö, hygienzoner, energieffektivitet och anpassning till moderna fordon. Befolkningsutvecklingen och kommunens riskprofil kräver robust räddningskapacitet på orten. Ett beslut om nybyggnation bör fattas snarast eftersom arbetsmiljösituationen i nuvarande brandstation är akut.
- Kommunens geografiska storlek, avstånd till riskobjekt samt krav på moderna arbetsmiljö- och insatsstandarder motiverar en ny station. Skinnskatteberg har stora skogsområden, industriella verksamheter samt långa avstånd inom kommunen. Risk- och sårbarhetsanalys visar behov av snabb insats vid skogsbrand, trafikolyckor och händelser i samhällskärnan. Nuvarande insatstider är acceptabla men sårbara vid driftstörningar.
- Nollalternativet medför ökade risker och fortsatt eftersatt arbetsmiljö. Ombyggnation av befintlig station är kostsam och begränsas av tomtens förutsättningar. Nybyggnation ger långsiktig lösning, energieffektivitet och bättre anpassning till moderna krav.
- Tidigare framtaget underlag beskriver väl behov, förutsättningar och rekommendation för att uppföra en ny brandstation.

- Föreslagen placering bör ge god åtkomst till vägnät samt möjliggöra snabba utryckningar både norrut och söderut. Tomten bör tillåta övningsytor och framtida utbyggnad.
- Stationen bör inkludera fordonshallar för släckbil, tankbil och räddningsenhet, hygienzon enligt ren-smutsig-princip, personalutrymmen, utbildningslokaler samt energieffektiva lösningar såsom solceller och modern ventilation.
- Nybyggnation innebär initial investering men minskar driftkostnader genom energieffektivitet och lägre underhåll. En modern station stärker också möjligheterna till rekrytering och möjliggör framtida samverkan med angränsande kommuner. Ytbehovet bedöms till 1700 kvm och placeras på fastigheten Fagerstavägen 12. Ytbehovet är dimensionerat för att räddningstjänsten ska klara behovet av ytor för fred- och under höjd beredskap.
- En byggprojektledare bör upphandlas för att starta arbetet med upphandling av en totalentreprenad, bygglovsansökan samt fortsatt projektering. Underlaget för projektering bör uppdateras till dagens krav. Totalentreprenaden bör ske via så kallad partnering.

7. Risker

Risker vid uteblivet beslut inkluderar ökade kostnader, försvårad rekrytering och driftavbrott i befintlig station. Byggrisker inkluderar markförhållanden och upphandlingstider.

Det är också en risk att kalkylerad budget för en nybyggnation inte håller på grund av att byggkostnaderna har fördyrats sedan ursprungskalkylen gjordes.

8. Tidplan för ny brandstation

Följande preliminära grova tidplan bedöms vara rimlig under förutsättning att beslut fattas senast innan sommaren 2026.

- Upphandling av totalentreprenör/konsulter juni till augusti 2026.
- Projektering augusti till november 2026.
- Produktion från december 2026 till februari 2028.
- Driftstart av ny brandstation före sommaren 2028.

9. Organisationsform för Räddningstjänsten

Många kommuner har problem eller kommer att få stora svårigheter att erbjuda en bra och effektiv service till medborgare och näringsliv i framtiden eftersom utmaningarna är stora. Ett sätt att hantera och möta utmaningarna är att utveckla samverkan och samarbetet mellan kommunerna.

Det finns en lång tradition av kommunal samverkan i olika omfattning och form. Omfattningen av samverkan kan variera från samråd och informationsutbyte till fördjupad samverkan som innebär en gemensam politik på ett eller flera områden.

Det finns både offentligrättsliga och privaträttsliga former för kommunal samverkan. De offentligrättsliga formerna är kommunalförbund och gemensam nämnd. Privaträttsliga former är företag, stiftelser och föreningar. Samverkan i mer informella konstellationer, exempelvis nätverk, är också vanligt förekommande. Den vanligaste formen för samverkan är dock interkommunala avtal.

I enstaka fall är kommunal samverkan obligatorisk. Skyldighet för kommuner och regioner att samverka finns inom bland annat biblioteksverksamhet och inom verksamheter som rör skydd mot olyckor. Enligt lagen om skydd mot olyckor, 1 kap. Inledande bestämmelser 6 § ska kommunerna och de statliga myndigheter som ansvarar för verksamhet enligt denna lag skall samordna verksamheten samt samarbeta med varandra och med andra som berörs.

10. Möjliga organisationsformer

Under respektive rubrik nedan beskrivs kort möjliga organisationsformer för kommunal verksamhet. Samt några fördelar och nackdelar med de olika formerna.

Förvaltningsform

- Största delen av den kommunala verksamheten bedrivs av kommunen själv i förvaltningsform. Fördelen är att förvaltningen har tillgång till all den kompetens och resurs som finns i en kommun. Verksamheten fungerar bra i en kommun men det blir svårare med samverkan mellan kommuner. Se även rubriken "Avtal".

Kommunalförbund

- Kommunalförbundet är en egen juridisk person som har egen rättskapacitet och är fristående i förhållande till sina medlemskommuner. Ofta sägs kommunalförbundet vara en slags "specialkommun". Organisatoriskt är de uppbyggda på i princip samma sätt som en kommun eller en region. Se även rubrik "Samverkan via kommunalförbund".

Gemensamma nämnd och gemensam förvaltning

- Kommuner och regioner kan sedan 1997 samverka i gemensamma nämnder där ledamöterna kommer från samtliga kommuner som ingår i samarbetet. En gemensam nämnd tillsätts i någon av de samverkande kommunerna eller region och ingår i dennes organisation. Till skillnad från ett kommunalförbund är en gemensam nämnd inte någon egen juridisk person utan verkar i stället som företrädare för sina huvudmän. Även om den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation, ska övriga huvudmän ha lika mycket inflytande på nämnden som värdkommunen har.
- Varje kommun behåller sitt huvudmannaskap för de frågor man överlämnar till den gemensamma nämnden. Nämnden kan inte fatta beslut, anställa

personal eller ingå avtal i eget namn utan endast för huvud-männens räkning.

- Ekonomiskt tillhör en gemensam nämnd värdkommunen som upprättar nämndens budget. Det är styrelsen i värdkommunen som ansvarar för budgetprocessen. Värdkommunen förvaltar också den gemensamma nämndens medel. Övriga deltagare markerar i sina budgetar de medel som avser den gemensamma nämnden.
- En gemensam nämnd kan samverka kring i princip alla kommunala angelägenheter som inte faller inom ramen för fullmäktiges exklusiva beslutanderätt.

Avtal

- Det finns en lång tradition av kommunal samverkan i olika omfattning och i olika former, såväl offentligrättsliga som privaträttsliga. För de offentligrättsliga samverkansformerna kommunalförbund och gemensam nämnd finns regler i kommunallagen. Däremot har det tidigare saknats uttryckliga regler om samverkan som sker genom att kommuner ingår avtal med varandra.
- Den 1 juli 2018 trädde beslutet om förenklad avtalssamverkan i kraft. Riksdagen beslutade i maj 2018 om att införa en generell möjlighet till förenklad avtalssamverkan mellan kommuner och regioner i kommunallagen. Förändringen innebär att det nu blivit enklare och säkrare att samarbeta över kommungränserna från den 1 juli 2018.
- Fördelarna med ett avtalssamarbete är främst att det är enkelt att ingå och att frånträda om behoven förändras men också att sårbarheten minskar. Nackdelen är att respektive organisation kan agera som olika parter vilket kan bli otydligt. Lokalt inflytande och påverkan kan också minska.

Kommunalt bolag

- Enligt kommunallag 2 kap. Kommunala angelägenheter 7 § får kommuner och regioner driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna. En kommun eller en region får enligt 3 kap. 16 § kommunallagen efter beslut av fullmäktige lämna över vården av en kommunal angelägenhet, för vars handhavande särskild ordning inte föreskrivits, till ett aktiebolag, ett handelsbolag, en ekonomisk förening, en ideell förening, en stiftelse eller en enskild individ.
- Vården av en angelägenhet som innefattar myndighetsutövning får dock enligt 11 kap. 6 § regeringsformen överlämnas endast om det finns stöd för det i lag. Eftersom både räddningstjänstuppdraget och förebyggandeverksamheten innehåller myndighetsutövning så är det i grunden olagligt att föra över hela verksamheten till ett bolag.

11. Samverkan via kommunalförbund

Att kommuner och regioner själva får besluta om, organisera och styra de verksamheter som de ansvarar för och finansierar är grundläggande. Det kan exempelvis handla om att driva verksamheten i egen regi, i samverkan via avtal, kommunalt bolag eller kommunalförbund. En bra modell för samverkan är oftast att bilda ett kommunalförbund. Nedan beskrivs fördelarna med att ingå i ett kommunalförbund.

Allmänt

- Vid stordrift uppstår ömsesidiga synergieffekter och effektiviseringar som är svårt att åstadkomma inom den egna mindre organisationen. Stordrift ger många fördelar men det är också viktigt att ta tillvara och utveckla styrkorna hos respektive lokal organisation som väljer att starta eller gå med i en större organisation/förbund. Nedanstående beskrivning är generella synergieffekter och vinster som kan uppnås av att bilda ett kommunalförbund eller att gå med i ett befintligt förbund.

Styrning, administration

- Förbund styrs av en förbundsordning som beslutas av respektive medlemskommun där styrelse/direktionen definierar vision, övergripande mål, kärnuppdrag och eventuella tilläggsuppdrag. Det medför en ökad självständighet och fokus på kärnuppdraget. Det ger snabbare och kortare beslutsvägar, vilket minskar administrationen då den politiska ledningen utgör både styrelse och fullmäktige om direktionsmodellen väljs.
- Förbund kan skapa specialisttjänster och olika stabsfunktioner för att underlätta drift, styrningen och utvecklingen av organisationen. Hög kunskap medför bra beslutsunderlag för den politiska ledningen i de strategiska frågorna. Det medför väl genomarbetade förslag, vilket leder till en trygghet hos politikerna i styrnings- och beslutsprocess.
- Förbund har oftast tillgång till ett antal stödfunktioner inom olika verksamhetsområde som innebär en administrativ effektivisering där personalen kan lägga fokus på kärnuppdraget. Verksamhets- och stödsystem inom personal, ekonomi och IT underlättar uppföljningen av mål och ekonomi. Det är även en grundförutsättning för att utveckla verksamheten men även för att fånga upp avvikelser i samhället/kommunen med behov av riktade insatser.

Ekonomi och effektivisering

- Syftet med förbunds bildning bör vara att skapa en effektivare och resursstark organisation inom beslutad budget. Vid ett samgående kommer

en del tjänster troligtvis att bli dubblerade, vilket kan ge långsiktiga rationaliseringsvinster. Vid vakanser kan tjänsterna omvandlas och tillföras till andra funktioner/verksamheter för att stärka organisationens kompetens och förmåga alternativt att helt rationaliseras bort.

- I en förvaltningsorganisation gör kommunen upphandlingar och skriver ramavtal med olika leverantörer. Ramavtalen omfattas sällan av specifik utrustning för verksamheten. Ett förbund får bättre möjlighet till lägre prisbild på specifik utrustning då upphandlingarna kommer att omfatta större volymer.
- Oftast regleras vissa specialtjänster i civilrättsliga avtal mellan kommunerna. Det innebär att antalet avtal kan reduceras för de kommuner som väljer att medverka i förbund. Exempel på detta är ledningssystemet för den operativa verksamheten.

Personal, kompetens och verksamhet

- Medarbetarna vid mindre räddningstjänster arbetar oftast med breda uppgifter för att hantera verksamhetens dagliga drift. Det finns sällan ekonomiskt utrymme till att anställa andra kompetenser som stöd till verksamheten. Vid ett samgående ökas möjligheten till specialisering. Det ökar kvalitén i kärnuppdragen gentemot den enskilde. Det medför även en högre stimulans och utveckling för den enskilde medarbetaren med karriärmöjligheter inom den egna verksamheten.
- Det finns stora samordningsvinster vid nyrekrytering och utbildning av personal där processen samordnas centralt. Vid samgående innebär det en kostnads- och tidsmässig effektivisering.
- Ett samgående medför även ökade möjligheter att driva projekt och utvecklingsarbete. En synergieffekt är att en större organisation medger flexibla personallösningar till exempel kombitjänster eller tillfälliga omplaceringar, vilket medför en utveckling av medarbetarna genom ny kunskap och stimulans.
- En större organisation har en högre flexibilitet där verksamheten lätt kan omprioriteras vid akuta behov. Det skapar även bra förutsättningar för flexibla lösningar och uthållighet med personalflyttning mellan stationerna/kommunerna för att minska kostnaderna vid underbemanning.
- Vid ett samgående kommer en likriktning att ske med avseende på kompetenskrav för olika befattningar samt gemensamma policys,

styrdokument och riktlinjer. Detta underlättar och effektiviserar arbetet både vid operativa insatser och i det förebyggande uppdraget.

- En större organisation öppnar även möjligheter att anställa personer med annan bakgrund till exempel inom kommunikation, HR, ekonomi, juridik, arbetsmiljö etcetera som den enskilde verksamheten inte har möjlighet till. Det kan ske genom dubblerade tjänster på sikt omvandlas till nya tjänster för att möta samhällets framtida behov.
- I en större organisation ökar förutsättningar till redundans och kontinuitetshantering. Vid större händelser med långa tidshorisonter ökas förutsättningarna att skapa en uthållig organisation över tiden för att lösa den uppkomna situationen.
- Kraften att medverka och delta i utvecklingen ökar inom en större organisation. Det kommer att finnas möjlighet att delta i nationella utvecklingsprojekt som tillför ny kunskap, stimulerar medarbetarna och marknadsför förbundet. Kombinationen medför en effektivare verksamhet.

12. Analys och slutsatser organisationsform

Prosperorapporten pekar på behovet av utökad samverkan för att klara de utmaningar som räddningstjänsten står inför. Prosperos slutsats är att räddningstjänsten Skinnskatteberg bör söka medlemskap i kommunalförbundet Nerikes Brandkår.

Ett utökat samarbete med någon av de närliggande räddningstjänsterna bör startas upp för att titta på ytterligare samordningsvinster. Detta beslutsunderlag tar inte ställning till vilken organisation räddningstjänsten bör söka samarbete med men rekommenderar starkt att ett utökat samarbete bör skapas för att klara utmaningarna inför framtiden. Ett utökat samarbete kan ske via avtal, gemensam nämnd eller via kommunalförbund.

Bedömningen och rekommendationen är att ett utökat samarbete med någon av de angränsade räddningstjänstförbunden är den lösning som bedöms ge bäst effekt för räddningstjänsten Skinnskatteberg. Samarbetet kan utvecklas via ett utökat avtal alternativt ett samgående.

13. Förslag till beslut

Utifrån ovanstående underlag föreslås att kommunen fattar följande beslut.

Att starta upp projekt ny brandstation och tilldela en budget som tar hänsyn till ej kalkylerade arbeten som beskrivs i tidigare kostnadsbedömning. Budgeten bör också ta höjd för behovet av inredning och eventuellt oförutsedda kostnader i projektet.

Att genomföra upphandling av byggprojektledare om inte kompetensen finns inom kommunen.

Att revidera och uppdatera upphandlings – och projekteringsunderlag till dagens krav.

Att upphandla en ny brandstation som en totalentreprenad via partnering.

Att utreda möjligheterna till en utökad och fördjupad samverkan med någon av de räddningstjänstförbund som bedöms mest lämpligt.

Räddningstjänsten Mälardalen

Christer Ängehov
Förbundsdirektör